

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 19. januára 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Spoločný systém dane z pridanej hodnoty — Smernica 2006/112/ES — Článok 13 ods. 1 druhý pododsek — Správa a sprístupnenie cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta — Činnosť, ktorej sa subjekt spravujúci sa verejným právom zúčastňuje ako orgán verejnej moci — Prítomnosť súkromných subjektov — Závažné narušenie hospodárskej súťaže — Existencia aktuálnej alebo potenciálnej hospodárskej súťaže“

Vo veci C-344/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Appeal Commissioners (Odvolací daňový a colný úrad, Írsko) z 11. júna 2015 a doručený Súdnemu dvoru 6. júla 2015, ktorý súvisí s konaním:

National Roads Authority

proti

The Revenue Commissioners,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: J.-C. Bonichot, vykonávajúci funkciu predsedu šiestej komory, sudcovia A. Arabadžiev a C. G. Fernlund (spravodajca),

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. mája 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- National Roads Authority, v zastúpení: E. O’Hanrahan, solicitor, a M. Collins, SC,
- The Revenue Commissioners, v zastúpení: M.-C. Maney, solicitor, a E. Barrington, SC,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, splnomocnený zástupca,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, B. Majerczyk-Graczykowska a K. Maćkowska, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Owsiany-Hornung a R. Lyal, splnomocnení zástupcovia,

* * Jazyk konania: angličtina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. septembra 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 13 ods. 1 druhého pododseku smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1, ďalej len „smernica o DPH“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi National Roads Authority (Národný cestný úrad, Írsko, ďalej len „NRA“) a Revenue Commissioners (Daňový a colný úrad, Írsko) v súvislosti so zdanením NRA daňou z pridanej hodnoty (DPH) v rámci jeho činnosti sprístupňovania cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta.

Vnútroštátny právny rámec

Právo Únie

- 3 Smernica o DPH od 1. januára 2007 zrušila a nahradila šiestu smernicu Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, 1977, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23, ďalej len „šiesta smernica“). Podľa odôvodnení 1 a 3 smernice o DPH bolo prepracovanie šiestej smernice potrebné, aby boli všetky uplatniteľné ustanovenia uvedené jasne a prehľadne v prepracovanej štruktúre a verzii, aj keď to v zásade neprinieslo podstatné obsahové zmeny.
- 4 Keďže obsah článku 13 ods. 1 prvého až tretieho pododseku smernice o DPH zodpovedá obsahu článku 4 ods. 5 prvému až tretiemu pododseku šiestej smernice, výklad, ktorý Súdny dvor uskutoční v súvislosti s prvým z týchto ustanovení, by sa mal vzťahovať aj na druhé uvedené ustanovenie.

- 5 Článok 2 ods. 1 smernice o DPH uvádza:

„DPH podliehajú tieto transakcie:

- a) dodanie tovaru za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká;

...

- c) poskytovanie služieb za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká;

...“

- 6 Článok 9 tejto smernice stanovuje:

„1. ‚Zdaniteľná osoba‘ je každá osoba, ktorá nezávisle a na akomkoľvek mieste vykonáva ekonomickú činnosť, odhliadnuc od účelu alebo výsledkov tejto činnosti.

‚Ekonomická činnosť‘ je každá činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby vrátane ťažobných a poľnohospodárskych činností a činností pri výkone slobodných povolání. Ekonomickou činnosťou je predovšetkým využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe.

...“

- 7 Článok 13 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Štáty, regionálne a miestne orgány, ako aj iné subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, sa nepovažujú za zdaniteľné osoby vzhľadom na činnosti alebo transakcie, ktorých sa zúčastňujú ako orgány verejnej moci, ani vtedy, keď v súvislosti s týmito činnosťami alebo transakciami vyberajú dávky, poplatky, príspevky alebo platby.

Keď však uskutočňujú takéto činnosti alebo transakcie, považujú sa za zdaniteľné osoby v súvislosti s týmito činnosťami alebo transakciami, ak by zaobchádzanie s nimi ako s nezdaniteľnými osobami viedlo k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže.

Subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, sa v každom prípade považujú za zdaniteľné osoby v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I za predpokladu, že uvedené činnosti nevykonávajú v zanedbateľnom rozsahu.“

Írske právo

Value Added Tax Act, 1972

- 8 Článok 8 ods. 2A Value Added Tax Act, 1972 (zákon o dani z pridanej hodnoty z roku 1972) v znení platnom v čase rozhodnom pre okolnosti vo veci samej (ďalej len „zákon o DPH“) stanovuje:

„Bez ohľadu na článok 2 sa so štátom alebo so subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom, nezaobchádza ako so zdaniteľnou osobou konajúcou ako takou, pokiaľ ide o činnosti alebo transakcie, ktoré štát alebo uvedený subjekt uskutočňujú pri výkone osobitných práv alebo právomocí stanovených zákonom alebo v úzkej súvislosti s týmto výkonom, okrem prípadov, keď:

- a) dotknutá činnosť je uvedená v prílohe I (ktorá sa uvádza v prílohe 7 tohto zákona) smernice [o DPH] a štát alebo subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom, ju nevykonáva v zanedbateľnom rozsahu alebo
- b) zaobchádzanie so štátom alebo so subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom, ako s nezdaniteľnými osobami v súvislosti s dotknutou činnosťou alebo transakciou vedie alebo by mohlo viesť k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže.“

Roads Act, 1993

- 9 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že NRA je írsky orgán, ktorý sa spravuje verejným právom, pričom bol zriadený na základe Roads Act, 1993 (cestný zákon z roku 1993, ďalej len „cestný zákon“) a je zodpovedný za správu verejnej siete štátnych ciest.
- 10 Podľa článku 17 ods. 1 cestného zákona je hlavnou úlohou NRA zabezpečiť pripravenosť bezpečnej a efektívnej siete štátnych ciest. Nesie komplexnú zodpovednosť za plánovanie a dohľad nad výstavbou a údržbou štátnych ciest.
- 11 V súlade s článkom 57 uvedeného zákona môže NRA pripraviť projekt na zavedenie systému výberu mýta spojeného s prístupom k štátnym cestám.
- 12 Podľa článku 58 cestného zákona je NRA v zásade oprávnený za prístup k spoplatneným cestám stanoviť a vyberať mýto v takej výške, akú stanoví v predpisoch, ktoré prijme.

- 13 V zmysle článku 61 rovnakého zákona je NRA zodpovedný za prijatie predpisov, ktoré považuje za potrebné na prevádzku a údržbu spoplatnenej cesty.
- 14 Na základe článku 63 cestného zákona má NRA tiež právomoc uzatvárať dohody s tretími osobami a na ich základe môže na spoplatnených cestách zveriť vyberanie mýta týmto osobám. Maximálna výška mýta, ktoré možno vyberať za používanie spoplatnenej cesty, bez ohľadu na to, či ju spravuje NRA alebo tretia osoba, je uvedená v predpise prijatom v tejto súvislosti NRA.
- 15 Okrem toho dohoda uzatvorená medzi treťou osobou a NRA podľa článku 63 uvedeného zákona musí spĺňať viacero požiadaviek stanovených v tomto článku. Tretia osoba sa teda zaväzuje dodržiavať jednu, viaceré alebo všetky z nasledujúcich podmienok: i) úplne alebo čiastočne uhradiť náklady na výstavbu a/alebo údržbu cesty; ii) zabezpečiť výstavbu a/alebo údržbu cesty (alebo sa na výstavbe a/alebo údržbe podieľať, či pri nej pomôcť); iii) prevádzkovať a spravovať cestu pre NRA (vrátane poskytnutia, kontroly a prevádzky systému mýta za používanie cesty a jeho výberu).

Spor v konaní vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 Zo spisu, ktorý bol predložený Súdnu dvoru, vyplýva, že väčšinu spoplatnených ciest na írskom území postavili a spravujú súkromné subjekty na základe dohôd o verejno-súkromnom partnerstve uzavretých s NRA.
- 17 Vnútroštátny orgán, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, v tejto súvislosti uvádza, že aktuálne existuje v Írsku osem spoplatnených ciest spravovaných súkromnými subjektmi, pričom vyberané mýto je zdanené DPH. NRA v súvislosti s týmito spoplatnenými cestami prijal jednak systém spoplatnenia a jednak predpisy stanovujúce maximálnu sumu, ktorú možno vyberať za prístup k týmto cestám. NRA spravuje dve spoplatnené cesty, a to diaľnicu Westlink a Dublinský tunel.
- 18 Pokiaľ ide konkrétne o diaľnicu Westlink, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že bola predtým spravovaná súkromným subjektom na základe dohody, ktorú s ním NRA uzavrel. Keďže s cieľom zabezpečiť plynulosť cestnej premávky bolo potrebné realizovať dodatočné investície na modernizáciu uvedenej diaľnice, avšak uvedený súkromný subjekt nechcel tieto investície realizovať bez dodatočného záväzku zo strany NRA, tento úrad dojednal výpoveď dotknutej dohody, prevzal správu uvedenej diaľnice a zaviedol elektronický systém výberu mýta.
- 19 Daňový orgán rozhodol, že NRA podlieha DPH od júla 2010 v súvislosti s jeho činnosťou sprístupňovania dvoch spoplatnených ciest, ktoré spravuje, keďže jeho oslobodenie od dane by viedlo k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže v zmysle článku 13 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH.
- 20 NRA zaplatil DPH, ktorou bol takto zdanený a v tejto súvislosti považoval sumu, ktorú vybral ako mýto, za sumu, ktorá zahŕňa DPH. Uvedené zdanenie však spochybnil a domnieval sa, že podľa článku 13 ods. 1 prvého pododseku smernice o DPH má byť od tejto dane oslobodený, a preto podal na Appeal Commissioners (Odvolací daňový a colný úrad, Írsko) odvolanie.
- 21 Daňový orgán pred vnútroštátnym orgánom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, tvrdí, že vo svetle rozsudku zo 16. septembra 2008, *Isle of Wight Council a i.* (C-288/07, EU:C:2008:505) je potrebné článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice o DPH vykladať v tom zmysle, že narušenie hospodárskej súťaže možno predpokladať, aj ak si dotknuté činnosti nekonkurujú. Uvedený orgán tvrdí, že od chvíle, keď majú obe činnosti rovnakú povahu, v praxi existuje definitívny predpoklad, že zaobchádzať s jednou z nich ako so zdaniteľnou činnosťou a s druhou ako s nezdaniteľnou činnosťou by porušilo zásadu daňovej neutrality a viedlo by k závažným narušeniam hospodárskej súťaže.

- 22 Podľa vnútroštátneho orgánu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, vzhľadom na to, že je nesporné, že NRA je subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom a cestnú infraštruktúru sprístupňuje po zaplatení mýta ako orgán verejnej moci, na prvý pohľad nie je potrebné ho považovať za zdaniteľnú osobu. NRA by preto nemal byť povinný uplatňovať na uvedenú činnosť DPH.
- 23 Okrem toho uvedený vnútroštátny orgán v prvom rade spresňuje, že vzhľadom na to, že jednotlivé spoplatnené cesty v Írsku sú od seba dostatočne vzdialené, z pohľadu spotrebiteľov slúžia na uspokojenie rôznych potrieb, a preto si navzájom nekonkurujú. Z toho vyplýva, že výška mýta požadovaného prevádzkovateľom, bez ohľadu na to, či ním je NRA alebo súkromný subjekt, nemá nijaký vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa, či uprednostní jednu spoplatnenú cestu pred inou.
- 24 V druhom rade neexistuje reálna možnosť, aby súkromný subjekt vstúpil na trh s cieľom poskytovania služieb v oblasti spoplatnených ciest tým, že by vybudoval spoplatnenú cestu, ktorá by konkurovala diaľnici Westlink alebo Dublinskému tunelu.
- 25 Súkromný subjekt môže vstúpiť na tento trh, len ak NRA schváli v súvislosti s verejnou cestou systém výberu mýta s cieľom vytvoriť z nej spoplatnenú cestu, prijme v súvislosti s uvedenou cestou predpisy a následne uzatvorí dohodu so súkromným subjektom, na základe ktorej môže tento subjekt vyberať mýto.
- 26 Okrem toho je nepochybné, že súkromný subjekt, ktorý chce vybudovať súkromne prevádzkovanú spoplatnenú cestu, by čelil v praxi takmer neprekonateľným prekážkam. Takáto výstavba si totiž na jednej strane vyžaduje rozsiahle pozemky a súkromný subjekt, ktorý nemá, na rozdiel od NRA, právomoc smerujúcu k vyvlastneniu, nemôže prinútiť majiteľov pozemkov, aby mu súkromné pozemky predali na účely výstavby ciest. Na druhej strane vzhľadom na výšku investície, ktorú by takáto výstavba vyžadovala, neexistuje dôkaz o tom, že súkromný subjekt by bol pripravený takú investíciu realizovať s cieľom konkurovať už existujúcej spoplatnenej ceste.
- 27 Napokon vnútroštátny orgán, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, poukazuje na to, že daňový orgán nepredložil nijaký dôkaz o tom, že existuje reálna možnosť, aby súkromný subjekt vstúpil na takýto trh.
- 28 Vzhľadom na tvrdenia daňového orgánu uvedené v bode 21 tohto rozsudku sa vnútroštátny orgán, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pýta, či sa činnosť výberu mýta zo strany NRA a rovnaká činnosť, ktorú vykonávajú súkromné subjekty, majú považovať za činnosti rovnakej povahy, ktoré si navzájom konkurujú, takže keby sa s NRA zaobchádzalo ako s nezdaniteľnou osobou, viedlo by to k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže v zmysle článku 13 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH.
- 29 Za týchto podmienok Appeal Commissioners (Odvolací daňový a colný úrad) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Pokiaľ subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom, vykonáva takú činnosť, akou je poskytovanie prístupu k ceste za úhradu mýta, a pokiaľ v členskom štáte existujú súkromné subjekty, ktoré vyberajú mýto na iných spoplatnených cestách na základe dohody s dotknutým subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, má sa článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice o DPH vykladať v tom zmysle, že dotknutý subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom treba považovať za subjekt konkurujúci príslušným súkromným subjektom, takže pokiaľ by sa subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom považoval za nezdaniteľnú osobu, viedlo by to k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže bez ohľadu na to, že a) neexistuje a nemôže existovať skutočná hospodárska súťaž medzi subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom a dotknutými súkromnými prevádzkovateľmi a b) neexistuje dôkaz o tom, že je reálne

možné, aby súkromný prevádzkovateľ vstúpil na trh a vybudoval a prevádzkoval spoplatnenú cestu, ktorá by konkurovala spoplatnenej ceste prevádzkovej subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom?

2. Ak sa neuplatní žiadna domnienka, na základe akých kritérií by sa dalo určiť, či dochádza k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže v zmysle článku 13 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné poznámky

- 30 Európska komisia uvádza, že napriek konštatovaniu vnútroštátneho orgánu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, v tejto súvislosti nemôže s istotou určiť, či sa má NRA pri prevádzke dvoch spoplatnených ciest, ktorých sa týka vec sama, a pri vyberaní mýta považovať za orgán verejnej moci.
- 31 V tejto súvislosti je jednak potrebné pripomenúť, že vnútroštátny súd je zodpovedný za to, aby vymedzil právny a skutkový rámec sporu, v ktorom rozhoduje (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. septembra 2016, Radgen, C-478/15, EU:C:2016:705, body 27 a 32, ako aj citovanú judikatúru).
- 32 Okrem toho v rámci spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, tak ako je upravená v článku 267 ZFEÚ, prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý prejedáva spor a nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, ktoré má byť vydané, aby so zreteľom na osobitosti prípadu posúdil tak nevyhnutnosť podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania na účely vydania rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdny dvor. Možnosť určiť otázky, ktoré sa majú položiť Súdnemu dvoru, je teda vyhradená iba vnútroštátnemu súdu a účastníci konania nemôžu meniť ich obsah (rozsudok zo 16. októbra 2014, Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, bod 33 a citovaná judikatúra).
- 33 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny orgán, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, zastáva jednoznačný názor, že v spore vo veci samej koná NRA ako orgán verejnej moci, keď vykonáva činnosť spočívajúcu v sprístupňovaní cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta.
- 34 Za týchto okolností je potrebné, aby Súdny dvor vychádzal z predpokladu, že NRA, ktorý je subjektom spravujúcim sa verejným právom, koná v rámci sprístupňovaní cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta ako orgán verejnej moci, a preto sa uvedená činnosť musí považovať za činnosť spadajúcu do pôsobnosti článku 13 ods. 1 smernice o DPH.

O prejudiciálnych otázkach

- 35 Vo svojich prejudiciálnych otázkach, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny orgán, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, v podstate snaží zistiť, či sa má článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice o DPH vykladať v tom zmysle, že v situácii ako vo veci samej konkuruje subjekt, ktorý sa spravuje verejným právom a poskytuje prístup k ceste po zaplatení mýta, súkromným subjektom, ktoré vyberajú mýta na iných spoplatnených cestách v zmysle dohody s dotknutým subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom, podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
- 36 Je potrebné pripomenúť, že článok 13 ods. 1 druhý pododsek tejto smernice stanovuje obmedzenie pravidla o oslobodení subjektov, ktoré sa spravujú verejným právom, od DPH v súvislosti s činnosťami alebo transakciami, na ktorých sa zúčastňujú ako orgány verejnej moci, teda pravidla stanoveného

v článku 13 ods. 1 prvom pododseku uvedenej smernice. Prvé z uvedených ustanovení teda potvrdzuje všeobecné pravidlo uvedené v článku 2 ods. 1 a v článku 9 rovnakej smernice, podľa ktorého akákoľvek činnosť ekonomickej povahy v zásade podlieha DPH, a preto ho nemožno vykladať reštriktívne (pozri analogicky rozsudok zo 4. júna 2009, SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, C-102/08, EU:C:2009:345, body 67 až 68).

- 37 To však nemôže znamenať, že článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice o DPH sa má vykladať spôsobom, ktorý by výnimke zo zdanenia DPH stanovenej v článku 13 ods. 1 prvom pododseku tejto smernice v prospech subjektov, ktoré sa spravujú verejným právom, a konajú ako orgány verejnej moci, odňal jej potrebný účinok (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. novembra 2003, Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, body 61 až 62, ako aj z 25. marca 2010, Komisia/Holandsko, C-79/09, neuvverejnený, EU:C:2010:171 bod 49).
- 38 Podľa článku 13 ods. 1 druhého pododseku tejto smernice sa tieto subjekty považujú za zdaniteľné osoby, ak uskutočňujú činnosti alebo transakcie ako orgány verejnej moci a zaobchádzanie s nimi ako s nezdaniteľnými osobami by viedlo k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže.
- 39 Z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa uvedeného ustanovenia po prvé vyplýva, že sa to týka aj prípadu, v ktorom uvedené subjekty vykonávajú činnosti, ktoré môžu konkurenčne vykonávať aj súkromné hospodárske subjekty. Cieľom je zabezpečiť, aby uvedené hospodárske subjekty neboli znevýhodnené tým, že podliehajú dani, kým subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, dani nepodliehajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. marca 2010, Komisia/Holandsko, C-79/09, neuvverejnený, EU:C:2010:171, bod 90 a citovanú judikatúru).
- 40 Po druhé toto obmedzenie pravidla oslobodenia subjektov, ktoré sa spravujú verejným právom a konajú ako orgány verejnej moci, od DPH má len eventúálnu povahu. Uplatňuje sa po posúdení ekonomických okolností (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. októbra 1989, Comune di Carpaneto Piacentino a i., 231/87 a 129/88, EU:C:1989:381, bod 32).
- 41 Po tretie závažné narušenia hospodárskej súťaže, ku ktorým by viedlo nezdaňovanie subjektov, ktoré sa spravujú verejným právom, konajúcich ako orgány verejnej moci, treba posúdiť vzhľadom na predmetnú činnosť ako takú bez toho, aby sa toto posúdenie týkalo konkrétneho trhu, a tiež nielen vzhľadom na aktuálnu hospodársku súťaž, ale aj vzhľadom na potenciálnu hospodársku súťaž, pokiaľ je možnosť súkromného subjektu vstúpiť na relevantný trh skutočná a nie čisto hypotetická (rozsudky z 25. marca 2010, Komisia/Holandsko, C-79/09, neuvverejnený, EU:C:2010:171, bod 91 a citovaná judikatúra, ako aj z 29. októbra 2015, Saudaçor, C-174/14, EU:C:2015:733, bod 74).
- 42 Čisto hypotetická možnosť súkromného subjektu vstúpiť na relevantný trh, ktorá nie je podložená nijakým skutkovým údajom, nijakou objektívnou indíciou ani nijakou analýzou trhu, nemôže byť stotožňovaná s existenciou potenciálnej hospodárskej súťaže (rozsudok zo 16. septembra 2008, Isle of Wight Council a i., C-288/07, EU:C:2008:505, bod 64).
- 43 Ako vyplýva zo znenia článku 13 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH a z judikatúry týkajúcej sa tohto ustanovenia, uplatnenie uvedeného ustanovenia predpokladá jednak to, že dotknutej činnosti aktuálne alebo potenciálne konkuruje činnosť súkromných subjektov a jednak to, že rozdielne zaobchádzanie medzi uvedenými dvoma činnosťami vedie z hľadiska DPH k závažnému narušeniu hospodárskej súťaže, ktoré sa musí posúdiť pri zohľadnení hospodárskych okolností.
- 44 Z toho vyplýva, že samotná prítomnosť súkromných subjektov na trhu bez zohľadnenia skutkových údajov, objektívnych indícií alebo analýzy trhu nemôže preukázať ani existenciu aktuálnej alebo potenciálnej hospodárskej súťaže, ani závažné narušenie hospodárskej súťaže.

- 45 V tomto prípade vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, že hlavná úloha NRA spočíva v zabezpečení pripravenosti bezpečnej a efektívnej siete štátnych ciest. Aby tento cieľ dosiahol, nesie NRA všeobecnú zodpovednosť za plánovanie a výstavbu všetkých štátnych ciest, ako aj za kontrolu stavebných prác a údržby týchto ciest. Preto len NRA môže vypracovať projekt na vytvorenie systému výberu mýta súvisiaceho s prístupom na uvedené cesty a tiež prijať predpisy, ktoré považuje za nevyhnutné na účely využívania a údržby týchto ciest, teda predpisy stanovujúce maximálnu výšku mýta, ktoré možno vyberať za prístup k spoplatneným cestám, bez ohľadu na to, či ich spravuje NRA alebo súkromný subjekt.
- 46 Z tohto spisu tiež vyplýva, že súkromné subjekty môžu vstúpiť na trh sprístupnenia cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta len v prípade, že im to NRA povolí. Okrem toho okolnosť, že správa štátnej cesty bola zverená súkromnému subjektu nič nemení na tom, že konečnú zodpovednosť za štátne cesty nesie vždy NRA, takže ak súkromný subjekt viac nechce plniť svoje záväzky, NRA je povinný zabezpečiť dobré fungovanie týchto ciest.
- 47 Pokiaľ ide v tejto súvislosti o diaľnicu Westlink, zmluva medzi NRA a súkromným subjektom stanovovala, že tento subjekt bude vyberať mýto prostredníctvom tradičného závorového systému výberu mýta. Prechod z mýtnice so závorami na elektronický systém výberu mýta bez závor, ktorý bol nevyhnutný v záujme zabezpečenia lepšej plynulosti prevádzky na tejto diaľnici, si vyžadoval značné investície a zároveň bolo potrebné znášať riziko spojené s prevádzkovaním systému výberu mýta bez závor. Súkromný subjekt nebol ochotný takúto investíciu realizovať bez dodatočných záväzkov zo strany NRA, ktorý preto dojednal vypovedanie zmluvy, v auguste 2008 prevzal správu diaľnice Westlink a nainštaloval systém elektronického výberu mýta vo verejnom záujme spočívajúcom v zabezpečení plynulosti dopravy.
- 48 Je nutné konštatovať, že za týchto okolností uskutočňuje sprístupnenie cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta, teda činnosť, ktorá nie je obmedzená iba na výber mýta, výhradne NRA, a to za podmienok, ktoré umožňujú zabezpečiť za každých okolností pripravenosť bezpečnej a efektívnej siete štátnych ciest. Tento úrad uvedeným spôsobom preberá vlastnými kapacitami alebo v prípade odchodu súkromného subjektu, pri dodržaní osobitných právnych povinností, ktoré zaväzujú iba uvedený úrad, úlohy prevádzky a údržby tejto siete.
- 49 Okrem toho je nepochybné, že neexistuje reálna možnosť, aby súkromný subjekt vstúpil na dotknutý trh tak, že by postavil cestu, ktorá by konkurovala už existujúcim štátnym cestám.
- 50 Za týchto okolností je zrejmé, že NRA vykonáva činnosť sprístupňovania cestnej infraštruktúry po zaplatení mýta v rámci vlastného právneho režimu. Ako konštatoval aj vnútroštátny orgán, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, túto činnosť preto nemožno považovať za činnosť, ktorej by konkurovala činnosť súkromných subjektov spočívajúca vo výbere mýta na iných spoplatnených cestách v zmysle dohody s NRA podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Okrem toho v tomto prípade neexistuje ani potenciálna hospodárska súťaž, tak ako vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 42 tohto rozsudku, keďže možnosť súkromných subjektov vykonávať dotknutú činnosť za rovnakých podmienok ako NRA je čisto hypotetická. Článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice o DPH sa preto neuplatňuje na situáciu, v ktorej rovnako ako vo veci samej neexistuje skutočná, aktuálna alebo potenciálna hospodárska súťaž medzi dotknutým subjektom, ktorý sa spravuje verejným právom a súkromnými subjektmi.
- 51 Vzhľadom na uvedené je potrebné na položené otázky odpovedať tak, že článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice o DPH sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii ako vo veci samej, subjekt, ktorý sa riadi verejným právom, a poskytuje prístup k ceste po zaplatení mýta, nekonkuruje súkromným subjektom, ktoré vyberajú mýta na iných spoplatnených cestách v zmysle dohody s dotknutým subjektom, ktorý sa riadi verejným právom, podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

O trovách

- 52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo vnútroštátnom konaní incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

Článok 13 ods. 1 druhý pododsek smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty sa má vykladať v tom zmysle, že v situácii ako vo veci samej, subjekt, ktorý sa riadi verejným právom a poskytuje prístup k ceste po zaplatení mýta, nekonkuruje súkromným subjektom, ktoré vyberajú mýto na iných spoplatnených cestách v zmysle dohody s dotknutým subjektom, ktorý sa riadi verejným právom, podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Podpisy